

сфери суспільства – це запорука процвітання економіки, політики, культури, держави в цілому. Погоджуємось з В. Шевченком, який підкреслює, що «керуючись положенням Конституції України про людину як найвищу соціальну цінність і беручи його як методологічний принцип, слід, таким чином, визнавати й те, що економіка не може бути ні базисом, ні визначальником соціальної системи» [1].

Сьогодні мова йде про нову парадигму розвитку соціальної сфери як прерогативи держави і справи всього суспільства. Підвищення рівня життя населення, розв'язання проблем бідності, забезпечення належних доходів працюючого населення і відповідних страхових виплат – ось ті невідкладні кроки, які має зробити держава в аспекті реалізації соціальної політики.

На часі також зміна парадигми надання соціальних послуг, трансформація системи пільг з урахуванням принципу економічної доцільності, адресності тощо. У світлі реформи децентралізації докорінних змін вимагає система взаємовідносин місцевих та центральних органів виконавчої влади.

Як висновок, варто підсумувати, що комплексне реформування соціальної сфери вимагає модернізації системи соціальної освіти. В цьому аспекті факультет соціальних технологій, оздоровлення та реабілітації ННІ права і соціальних технологій НУ «Чернігівська політехніка» має значний досвід підготовки фахівців соціальної сфери, був і залишається піонером у впровадженні соціальних інновацій як в освітній процес, так і в соціальну практику. Зусиллями кафедр факультету здійснюється реалізація міжнародних проектів, викладаються інноваційні навчальні курси, проводиться наукова робота з майбутніми фахівцями соціальної сфери.

Лише комплексний підхід до формування інноваційної парадигми соціальної роботи, який включатиме світоглядно-методологічна переорієнтацію, впровадження сучасних соціальних практик, модернізацію освітньої сфери здатний забезпечити належне вирішення соціальних проблем, адекватні відповіді на виклики постсучасної доби.

Список використаних джерел

1. Шевченко В.І. *Соціальна безпека і гуманітарний захист (Методологічний аспект)*. Соціальний захист. 1998. С.23-33.

Шмат К.В.,

студентка II курсу магістратури, гр. МСРп-191

Науковий керівник – Острянюк Т.С., канд. пед. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Одним із пріоритетних напрямків роботи соціального працівника в сучасних умовах є профілактичний. Оскільки сучасний період розвиток

суспільства визначається стрімкістю науково-технічного прогресу та водночас великою кількістю викликів і загроз, тому здоров'я населення, зокрема молоді зазнає негативних змін.

Соціальний працівник, який працює у сфері громадського здоров'я вивчає, оцінює, здійснює моніторинг найбільш соціально небезпечних інфекційних захворювань, кількість і швидкість розповсюдження яких невинно зростає.

Серед найбільш поширених інфекційних соціально небезпечних хвороб привертають увагу Віл-інфекція та синдром набутого імунodefіциту; туберкульоз; хвороби, які передаються статевим шляхом [2]. Зважаючи на неабияку актуальність проблеми профілактики в умовах сучасного світу, простежується тенденція до зростання кількості розробок як у загальносвітовому вимірі так і в Україні.

В умовах освітніх закладів профілактична робота соціального працівника зосереджується та реалізується у розрізі первинної профілактики соціально значущих захворювань. Основною метою даного напрямку є зміна світогляду, формату мислення молоді і формування особистої відповідальності за власну поведінку. Головне завдання у даному напрямі зосереджується на протистоянні схильності молоді до безпечної поведінки, а також навчити молодь берегти, зміцнювати власне здоров'я та сприяти утвердженню здорового способу життя. Соціальний працівник може використовувати лекційну форму, метод демонстрування, що підсилить ефективність засвоєння матеріалу; інтерактивні методи, зокрема групові дискусії; питання-відповіді; «мозкову атаку»; ігри; тренінги; тематичні бесіди. Окремою ефективною формою роботи є соціально-психологічний театр [1]. Первинна профілактика у даному випадку повинна сприяти не тільки формуванню інформаційного простору молоді, але й виховувати у молоді протидію небезпечній поведінці, в першу чергу психологічну, а також здійснювати емоційне навчання та формування соціальної відповідальності за власне здоров'я.

Профілактична робота щодо протидії поширенню соціально небезпечних хвороб повинна здійснюватися з урахуванням вікових особливостей молоді, зокрема дівчат і хлопців. Інформація повинна бути об'єктивною та не зводитися до залякування. Залякування може в свою чергу викликати у молоді протилежну реакцію, спрямовану на бажання пізнати на власному досвіді. Будь-яка форма роботи повинна проходити у діловій і спокійній обстановці.

Під час реалізації профілактичного напрямку головна роль соціального працівника залишається у налагодженні ефективного зв'язку та залученні представників закладів охорони здоров'я, задля забезпечення благополуччя та здоров'я молоді.

Список використаних джерел

1. Левчук, І. Соціально-психологічний театр у профілактично-корекційній роботі соціального працівника. *Social Work and Education*. Vol. 6, No. 4. Ternopil-Aberdeen, 2019. pp. 372-381.

2. Розпорядження «Про схвалення Стратегії забезпечення сталої відповіді на епідемії туберкульозу, в тому числі хіміорезистентного, та ВІЛ-інфекції/СНІДу на період до 2020 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації» (від 22 березня 2017 р. № 248-р).

Шумська М. В.

Студентка II курсу, гр. ЗМСРп-191

Науковий керівник – Сила Т. І., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В ОРГАНІЗАЦІЯХ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Професійна культура фахівців є вкрай важливою для діяльності соціальної організації, адже від неї залежить якість обслуговування населення. Соціальний працівник спілкується з великою кількістю людей, тому його поведінка, манера спілкування та швидкість вирішення питань, відображається на якості наданих послуг.

Згідно українського законодавства, соціальний працівник – це професійно підготовлений спеціаліст, що має необхідну кваліфікацію у сфері соціальної роботи і надає соціальні послуги [1].

Досліджуючи питання професійної культури, слід надати визначення таким поняттям як «культура» та «професійна культура».

Термін «культура» походить від латинського *colo, -ere*, що означає «культивувати». Культура – це поєднання людських знань, переконань і норм поведінки, які ми переймаємо, а потім передаємо майбутнім поколінням.

Аналізуючи визначення «професійна культура» з культурологічного словника, можна надати таке твердження, що професійна культура «вказує на рівень і якість професійної діяльності, які залежать від соціально-економічного стану суспільства й сумлінності в оволодінні певними знаннями, навичками конкретної професії та їх практичному використанні» [2, 173].

Науковець А. Капська наголошує у своїй праці, що професійна культура, це не тільки необхідні знання, уміння і навички, ще вона містить в собі певні особистісні якості, норми ставлення до різних складових професійної діяльності [3].

П. Абрамова виокремлює у структурі професійної культури три частини: когнітивно-пізнавальний, праксеологічний та поведінковий. Когнітивно-пізнавальний блок містить в собі професійні знання, уміння, навички, які є основою професіоналізму та професійних цінностей, що є сутнісним ядром професійної субкультури. У свою чергу, праксеологічний блок становлять професійні інститути, в основі функціонування яких знаходяться норми професійної культури, її звичаї, традиції, ритуали [4, с.14].

Дослідники С. Сисоєва, А. Алексюк, П. Воловик, О. Кульчицька у своїй